

vánosságra kell hozni, egyértelmű és megkülönböztetéstől mentes kritériumokat kell meghatározni).

- Az engedélyeket, hozzájárulásokat elvben határozatlan időre és az ország egész területére (nem pedig csak adott területre, régióra, településre) szóló érvénytelennel kell kiadni.
- Amennyiben Ön engedélyért folyamodott és az előírt határidőn belül nem érkezett válasz az illetékes hatóságtól, az engedélyt, hozzájárulást stb. megadottnak kell tekinteni (a hallgatolagos bejegyzés elve), és Ön eszerint járhat el.
- El kell törölni a hátrányos megkülönböztetéssel járó vagy kirívóan korlátozó követelményeket, köztük a következőket:
 - állampolgárságra vagy lakóhelyre vonatkozó követelmények (például olyan előírás, amely bizonyos szolgáltatói tevékenységet csak belföldi állampolgárok tulajdonában lévő társaságoknak enged meg),
 - „gazdasági igény” vizsgálata (például annak megkövetelése, hogy a vállalkozók a szolgáltatásaik iránti kereslet meglétét piacelemzésekkel „bizonyítsák” a hatóságok előtt),
 - belföldi gazdasági szereplő által nyújtott pénzügyi biztosíték vagy biztosítás megkövetelése.
- A hatóságoknak el kell fogadniuk a többi uniós tagállamban kibocsátott iratokat, és csak korlátozott esetekben kérhetnek eredeti okiratot vagy hiteles fordítást.
- Vállalkozása részére az „egyablakos ügyintézési ponton” keresztül szerezhet be minden lényeges információt és elvégezheti a szükséges ügyintézését.

Mit takar a szolgáltatásnyújtás szabadságának elve a külföldi szolgáltatásnyújtás esetében?

A kisvállalkozások (kkv-k) általában átmeneti jelleggel, letelepedés nélkül kívánnak szolgáltatni más országban. Sokszor nem engedhetik meg maguknak – legalábbis kezdetben –, hogy állandó külföldi létesítményt, például céget vagy fióktelepet hozzanak létre.

A belső piacon még meglévő akadályok általában megnehezítik a határokon átnyúló üzleti tevékenységet, mivel a cégektől további jelentős mértékű ügyintézését követelnek meg. A kkv-knak sokszor még hosszú távolságok megtétele árán is könnyebb belföldön tevékenykedniük, mint közelebbi, ám az országhatár túloldalán lévő térségeket kiszolgálniuk. Egy ételkihordó szolgáltatónak például könnyebb Münchenből Hamburgba szállítania, mint Ausztria vagy

Észak-Olaszország – egyébként ideális célpontot jelentő – közeli területeire.

A szolgáltatási irányelv az Európai Unió országait arra kötelezi, hogy felszámolják a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás számos, még meglévő korlátozását:

- Ha vállalkozása már be van jegyezve valamelyik uniós tagállamban, és Ön egy másik tagállamban kíván szolgáltatást nyújtani, ezt anélkül teheti meg, hogy ott is céget vagy fióktelepet kellene alapítania.
- Ha az országhatáron átlépve másik uniós tagállamban nyújt szolgáltatást, általában nincs szükség külön ügyintézésre vagy a fogadó ország előírásainak teljesítésére. Így például nem kell előzetes engedélyért folyamodnia.
- A szolgáltatásnyújtás helye szerinti ország csak alapos indokkal szabhat saját követelményeket, és csak igen behatárolt körülmények fennállása esetén, például ha a közrend, a közbiztonság, a közegészség vagy a környezet védelmében van szükség nemzeti előírásokra. A követelményeknek „arányosaknak” kell lenniük (vagyis nem léphetnek túl a szóban forgó érdek megóvásához szükséges mértéken), és nem különböztethetik meg hátrányosan a többi uniós tagállam vállalkozásait.

Az Európai Unió országai továbbra is támaszthatnak bizonyos követelményeket a külföldi szolgáltatókkal szemben. A követelményeket és a szükséges ügyintézés lebonyolítását érintő teljes körű tájékoztatásért forduljon az interneten keresztül az egyablakos ügyintézési pontokhoz.

Hová fordulhatok a szolgáltatásokkal kapcsolatos teljes körű tájékoztatásért?

Kiút a hivatali útvesztőből: az egyablakos ügyintézési pontok.

Az uniós tagállamoknak egyablakos ügyintézési pontokat kell létrehozni a vállalkozások számára. Az egyablakos ügyintézési pontokon:

- könnyedén tájékozódhat,
- benyújthatja kérelmeit,
- átveheti a hatóságok döntéseit és egyéb válaszait.

Nem kell többé különböző igazgatási szinteken számtalan hatósághoz fordulnia, ahogyan az manapság történik. Az egyablakos ügyintézési pontok révén ráadásul az interneten keresztül, e-kormányzati alkalmazások használatával intézheti ügyeit.

Milyenek az egyablakos ügyintézési pontok? Hogyan találom meg őket?

Az egyablakos ügyintézési pontok általában az Európai Unió országai által létrehozott e-kormányzati portálok. Az elektronikus portálokon kívül számos országban valódi irodák is vannak, amelyekhez telefonon és e-mailben lehet fordulni, és ahová személyesen is be lehet térni tanácsért.

Mivel mindegyik tagállamban lesz legalább egy ügyintézési pont, fontos, hogy az egyablakos ügyintézési pontokat mindenki könnyen megtalálja saját országában és külföldön egyaránt.

Az uniós tagállamok egyablakos ügyintézési pontjai könnyen megtalálhatók a Bizottság által az elektronikus ügyintézési pontokról készített jegyzéknek köszönhetően. Ez a központi honlap internetes hivatkozások révén elvezet minden ország egyablakos ügyintézési pontjához. A honlapot itt találja:

<http://ec.europa.eu/eu-go>

Megismerhetnék egy gyakorlati példát az egyablakos ügyintézési pont működéséről?

Egy magyar reklámcég Spanyolországban kíván fióktelepet nyitni. A spanyolországi követelményekről a spanyol egyablakos ügyintézési pont honlapján tájékozódik. Ezután a szükséges iratokat és kérelmeket is ugyanezen a honlapon keresztül, elektronikusan továbbítja, a döntések, engedélyek is így jutnak el hozzá.

További információ:

www.euvonal.hu
info@euvonal.hu
www.kulugyminiszterium.hu

Kiadó: *Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálat, 2010*
 Készítette: *KüM EU Gazdaságpolitikai Főosztály*

A szolgáltatási irányelv

Mi az a szolgáltatási irányelv?

A szolgáltatási irányelv olyan európai uniós jogszabály, melynek célja, hogy megkönnyítse a szolgáltatásnyújtók (kiemelten a kis- és középvállalkozások), valamint a szolgáltatásokat igénybe vevők életét Európában. Könnyebbé és gyorsabbá válik az ügyintézés Magyarországon, valamint olyan esetekben is, amikor egy szolgáltatást nyújtó magyar vállalkozás az Európai Gazdasági Térség valamelyik tagállamában is szeretné folytatni tevékenységét. Csökken az adminisztrációs teher és átláthatóbbá válnak a vállalkozások beindításának vagy a letelepedés helyétől (a székhelytől) eltérő tagállamban való szolgáltatásnyújtásnak a feltételei, megszűnnek a megalapozatlannak bizonyuló szabályozási korlátok. Jobb szolgáltatóvá válik az államigazgatás, a magyar vállalkozások könnyebben léphetnek be más tagállamok piacaira és kovácsolhatnak előnyt ebből a lehetőségből.

Az irányelv valamennyi tagállam számára előírja a szükséges telen adminisztratív és bürokratikus jogi akadályok eltörlését, illetve minimumra csökkentését. Ezáltal kedvező jogi keretet biztosít ahhoz, hogy a vállalkozókat ne tántorítsák el szolgáltatásaik nyújtásától a különböző tagállamok szükségtelen és bonyolult előírásai.

A szolgáltatási irányelv megkönnyíti

- a vállalkozások alapítását a szolgáltatási szektorban, azokat az eseteket, amikor egy egyéni vállalkozó vagy vállalkozás állandó telephelyet kíván létrehozni a saját országában vagy egy másik uniós tagállamban,
- a határon átnyúló szolgáltatásnyújtást, azaz amikor egy uniós tagállamban már letelepedett vállalkozás átmeneti jelleggel egy másik tagállamban szeretne szolgáltatni, anélkül, hogy ott állandó telephelyet hozna létre.

A szolgáltatások szabad áramlásának alapelve fél évszázados múltra tekint vissza az Európai Unió történetében, ez a határok nélküli belső piac egyik alapeleme. A belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelvet, vagyis a szolgáltatási irányelvet 2006-ban fogadta el az Európai Unió, az abban foglaltakat 2009. december 28-ig valamennyi uniós tagállamnak, illetve Norvégiának, Izlandnak és Liechtensteinnek is végre kellett hajtania, ami azt jelenti, hogy rendelkezéseit át kellett ültetniük a nemzeti jogrendszerükbe. Magyarország határidőre átültette az irányelvet, ennek keretében elfogadásra került az általános garanciális szabályokat tartalmazó keret-törvény, és módosult mintegy 100 törvény, illetve további 100 kormány- és 120 miniszteri rendelet.

Miért fontos a szolgáltatási irányelv?

Az Európai Unió belső piaca óriási lehetőségeket rejt magában. Mindegyik uniós vállalkozás mintegy 500 millió potenciális ügyféllel számolhat. A szolgáltatási irányelv segíteni fogja a vállalkozásokat, különösen pedig a kis- és középvállalatokat (kkv-kat) a kínálózó lehetőségek kihasználásában.

A szolgáltatási ágazat Európában

- a GDP 70%-át adja,
- a foglalkoztatás 68%-át érinti,
- az újonnan létrejövő állások 96% itt keletkezik, viszont
- a tagállamok közötti kereskedelmi forgalomnak csupán 20%-át teszi ki a szolgáltatás-kereskedelem,
- a kisvállalkozásoknak mindössze 8%-a folytat saját országa határán túllépő kereskedelmet.

Egyértelműen kimutatható, hogy a kkv-k szívesen indítanak határon átnyúló ügyleteket, de számos olyan eset van, amikor az uniós tagállamokban fennálló jogi és igazgatási akadályok okolhatók ennek hiányáért. A szolgáltatások belső piacának nem megfelelő működése leginkább a kkv-kat érintette hátrányosan.

Néhány közismert hátráltató tényező:

- az ügyintézésrel kapcsolatos tájékozódás nehézsége,
- az ügyintézésben illetékes hatóságok megismerésének nehézsége,
- a különféle engedélyek beszerzése céljából felkerekendő hatóságok nagy száma,
- átláthatatlan és ésszerűtlen követelmények,
- hosszadalmas, bonyolult és költséges eljárások.

Ezek az akadályok természetesen nem csak a külföldi (unióon belüli) szolgáltatásnyújtást tervező vállalkozásokat, hanem a tagállamon belül működő, letelepedett szolgáltatókat, vállalkozókat is terhelik. Az irányelv megalkotására azért került sor, hogy az Európai Unió tagállamai ezeket az akadályokat megszüntessék, illetve a szükséges minimumra csökkentsék. A szolgáltató vállalkozásokkal szembeni akadályok még a pénzforrásokban bővelkedő, jogtanácssal kellően ellátott nagyvállalatokat is próbára teszik. A kkv-k számára pedig az ilyesfajta bürokráciával járó költség és veszélyesség már leküzdhetetlen akadályt is jelenthet, ami miatt sokszor egyszerűen elállnak külföldi üzleti terveiktől.

Mely szolgáltatásokra vonatkozik az irányelv?

Az irányelv gyakorlatilag minden olyan szolgáltatásra vonatkozik, amely nincs egyértelműen kizárva a hatálya alól, ezek a teljesség igénye nélkül a következők:

- építőipari szolgáltatások,
- kézművesek,
- a legtöbb szakmai szolgáltatás (ügyvéd, építész, állatorvos, tanácsadók),
- rendezvényszervezés,
- reklámtévékenység,
- személyi állomány kiválasztásával kapcsolatos szolgáltatások,
- forgalmazási és kereskedelmi szolgáltatások,
- idegenforgalmi szolgáltatások,
- szabadidős szolgáltatások,
- berendezések üzembe helyezésével és karbantartásával kapcsolatos szolgáltatások,
- informatikai szolgáltatások,
- vendéglátással kapcsolatos szolgáltatások,
- az oktatás és a képzés terén nyújtott szolgáltatások,
- bérleti (ideértve az autóbérlést) és lízingszolgáltatások,
- ingatlannal kapcsolatos szolgáltatások,
- tanúsítás és bevizsgálás,
- háztartást támogató szolgáltatások (pl. kertészeti szolgáltatások, takarítás).

Milyen szolgáltatásokra nem vonatkozik az irányelv?

- pénzügyi szolgáltatások (bank, biztosítás),
- elektronikus hírközlési szolgáltatások és hírközlő hálózatok,
- a közlekedés terén nyújtott szolgáltatások,
- munkaerő-kölcsönzők szolgáltatásai,
- egészségügyi szolgáltatások,
- audiovizuális szolgáltatások és rádiós műsorszórás,
- szerencsejáték-szervezői szolgáltatás,
- a közhatalom gyakorlásához kapcsolódó tevékenységek,
- egyes szociális szolgáltatások (szociális lakhatás, gyermekgondozás, családtámogatás és a rászoruló személyek támogatása terén nyújtott szolgáltatások, amelyeket az állam vagy az állam által megbízott szolgáltató nyújt),
- magánbiztonsági szolgáltatások,
- közigazgatási eljárásban kinevezett közjegyzők és bírósági végrehajtók által nyújtott szolgáltatások,
- adózás.

A „szolgáltatásnyújtás szabadsága” alól a határon átnyúló jelleg vonatkozásában van néhány kivétel is. Ilyenek a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelvnek, valamint a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv II. címének a hatálya alá tartozó területek.

Milyen gyakorlati célokat tűzött ki az EU az irányelv bevezetésekor?

A külföldi tevékenységtől mindaddig távol maradó kkv-k előtt új piacok és lehetőségek nyílnak meg azáltal, hogy az üzletkötéshez a jelenleginél kevesebb akadállyal terhelt és áttekinthetőbb körülmények alakulnak ki. Ennek érdekében valamennyi tagállam

- elhárítja azokat a jogi és adminisztratív akadályokat, amelyek megnehezítik a vállalkozások beindítását és szolgáltatásnyújtását az országukban, vagy egy másik uniós tagállamban,
- egyablakos ügyintézési pontokat hoz létre, ahol személyes megjelenési kötelezettség nélkül, elektronikusan, egy partneren keresztül elintézhető a szolgáltatási tevékenység nyújtásához szükséges valamennyi közigazgatási eljárás és beszerezhető valamennyi engedély, illetve rendelkezésre áll a szükséges információ,
- a közigazgatási hatóságok együttműködnek egymással annak érdekében, hogy elkerüljék a kettős ellenőrzéseket, engedélyezéseket, és ezáltal csökkentsék a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket.

Miben segít az irányelv a vállalkozás alapítása és hazai vagy más tagállambeli szolgáltatásnyújtás terén?

Akár másik uniós tagállamban, akár saját országában kíván vállalkozásba kezdeni vagy tevékenységet bővíteni, az Ön számára előnyt jelent, hogy az eljárások egyszerűbbek, a papírmunka pedig kevesebb lesz. 2009 végére az uniós országainak korszerűsíteniük kellett jogrendszerüket és meg kellett szüntetniük bonyodalmas eljárásaikat és követelményeiket. Ezáltal sokkal könnyebb lesz vállalkozást (induló vállalkozást, fióktelepet vagy leányvállalatot) alapítani vagy a meglévő üzleti tevékenységet bővíteni.

Az uniós tagállamoknak fel kell számolniuk az ésszerűtlen vagy túl sok teherrel járó engedélyezési eljárásokat, vagy kevésbé megszorító intézkedésekkel kell azokat felváltaniuk, például úgy, hogy a vállalkozásnak pusztán be kell jelentenie tevékenysége megkezdését.

- A fennmaradó eljárásokat átláthatóbbá és egyértelművé kell tenni (például a feltételeket már előre nyil-